

než vloni (pravděpodobně až 150), protože jich na letní semestr přijíždí do Pardubic již tradičně více.

Univerzita Pardubice považuje mezinárodní spolupráci ve vzdělávání i ve vědě a výzkumu za jednu z klíčových oblastí svého rozvoje. Otevřít univerzitu mezinárodní odborné komunitě, rozšířit nabídku cizojazyčných studijních programů, případně vytvářet společné studijní programy s partnerskými univerzitami v zahraničí, podporovat zapojení pracovníků a studentů univerzity do rámcových programů Evropské unie apod. patří rovněž k hlavním prioritám funkčního období rektora Univerzity Pardubice *prof. Ing. Jiřího Máalka, DrSc.*

Zájmem univerzity je nejen vytvářet dobré podmínky pro přijíždějící zahraniční studenty v rámci jedno až dvousemestrálních studijních pobytů, ale nabízet ucelené studijní programy tak, aby zahraniční studenti mohli absolvovat celé studium v Pardubicích až k získání příslušného akademického titulu.

V akreditovaných ucelených studijních programech studuje cca 130 zahraničních studentů, přičemž více než polovinu tvoří studenti ze Slovenské republiky, po jednotlivcích pak ze zemí Evropy, Afriky, Asie i Jižní Ameriky.

Fakulta ekonomicko-správní má akreditován jeden studijní obor s výukou zcela v anglickém jazyce – Regional and Information Management (Regionální a informační management v rámci studijního programu Systémové inženýrství a informatika – obdoba stejnojmenného oboru akreditovaného a tradičně nabízeného pro výuku v češtině).

Druhá nejpočetnější skupina zahraničních studentů studuje na Fakultě chemicko-technologické – částečně v bakalářských programech, desítky studentů v doktorském studiu.

Lze konstatovat, že na Univerzitě Pardubice bude v tomto akademickém roce studovat přibližně 250 zahraničních studentů:

- polovina v rámci různých programů na jeden nebo dva semestry,
- druhá polovina v ucelených akreditovaných studijních programech (kde cca 75 % tvoří studenti ze Slovenska a zemí východní Evropy).

Lze očekávat, že otevíráním se mezinárodnímu prostředí, což je jedním z dlouhodobých záměrů univerzity, počty zahraničních studentů dále porostou.

- wág -

VZDĚLÁVÁNÍ PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ LETNÍ ŠKOLY V LITOMYŠLI

V září letošního roku proběhly v areálu zámku Litomyšl dvě letní školy zaměřené na otázky životního prostředí. Obě byly součástí právě probíhajícího projektu s názvem „Rozvoj kapacit vysokých škol pro udržitelný rozvoj“ podpořeného Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem hlavního města Prahy.

Cílem celého projektu, na kterém spolupracuje Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze a Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE), je rozvinutí stávající nabídky vysokoškolského vzdělávání o další typ výuky, který slučuje požadavky na inovaci obsahu a forem výuky a prohloubení horizontální dostupnosti v rámci studia.

Spolu s postupující realizací projektu se rýsuje možnost uchopit oblast výuky zaměřené na udržitelný rozvoj více komplexně.

Letní školy v Litomyšli, pořádané VŠE, byly významnou součástí celé koncepce. První, s názvem *Environmentální ekonomie pro nespecialisty*, byla zaměřena na seznámení posluchačů s různými přístupy a školami současné ekonomie ve vztahu k životnímu prostředí. Jedná se o koncepci environmentální ekonomie a politiky, která neinklinuje k jednomu způsobu výkladu, ale na základě vyvážené prezentace mnohdy velmi odlišných úhlů pohledu ponechává na studentech, aby si učinili vlastní závěry. Autoři kurzu věří, že takové pojetí výuky ekonomických a politických souvislostí je nejlepší cestou k poznání a praktickému uchopení celé problematiky. Pro současné uchopení problému z různých výchozích pozic můžeme najít vhodný přírůstek v lékařství, kde rovněž k nejlepšímu poznání stavu pacienta může sloužit současné uplatnění různých metod – rentgenování, CT, rozborů krve atd. – i tam však někteří mohou věřit, že každý z přístupů může poskytnout dostatečné poznatky samostatně.

Druhou, navazující školou, bylo *Řešení environmentálních konfliktů vyjednáváním*, u kterého se jednalo především o pochopení problémů životního prostředí jako problému různorodých konfliktů mezi lidmi a společenskými skupinami. Jedná se o náhled více politický, i když také zde jsou zohledňovány ekonomické principy. Při výuce bylo hojně využíváno komunikačních her, které umožňují intenzivnější zapojení posluchačů do celé problematiky.

Vyučování i ubytování bylo zajištěno v nově zrekonstruovaných prostorách Evropského vzdělávacího centra ETC/YMCA na zámku v Litomyšli. Vzhledem ke krásnému zářivému počasí bylo možno část výuky uskutečnit venku v klášterních a v zámeckých zahradách. Hlavní výuku zajišťovali lektori z pražské VŠE – doc. Ing. Petr Šauer, CSc. a Ing. Aleš Lisa. Na druhou letní školu bylo rovněž pozváno několik externích spolupracovníků.

Na závěr obou letních škol byla provedena studentská anketa. Celkové hodnocení kurzu v porovnání s jinými přednáškami bylo podle studentů výborné nebo nadprůměrné. Kromě ankety se studenti v rámci zpracování projektu předkládaného u zkoušky

věnovali vypracování detailních připomínek k nově vznikajícím učebním textům pro oba kurzy.

Ze strany účastníků letních škol byl velký zájem o další podobné akce, zejména v tak krásném prostředí, jako je východočeská Litomyšl. Projekt bude ve stejném místě pokračovat na konci ledna 2007 „zimní školou“ Environmentální ekonomie a politika ve výukových případových studiích. Řešitelé projektu rovněž uvažují o kratším setkání studentů, kteří se budou podílet na vznikající elearningové verzi všech kurzů. Studenti tak mají kromě vlastního vzdělávání možnost aktivně přispět k výsledné podobě kurzů a výukových textů.

Mezi posluchači byli zastoupeni studenti pěti vysokých škol Českého vysokého učení technického v Praze (ČVUT), Vysokého učení technického v Brně (VUT), České zemědělské univerzity v Praze (ČZU), Univerzity Karlovy v Praze (UK) a Vysoké školy ekonomické v Praze, což odpovídalo základnímu záměru celého projektu posílit spolupráci vysokých škol na nových formách výuky v oblasti udržitelného rozvoje.

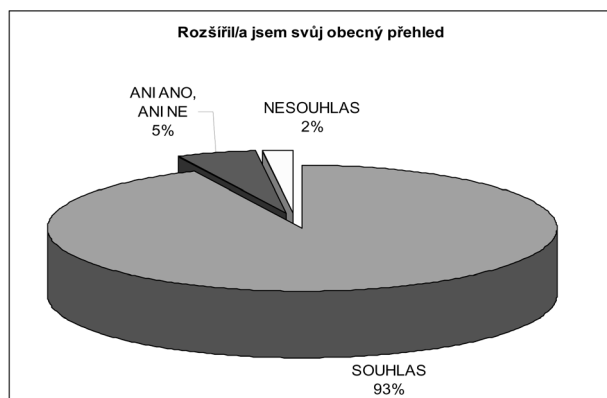
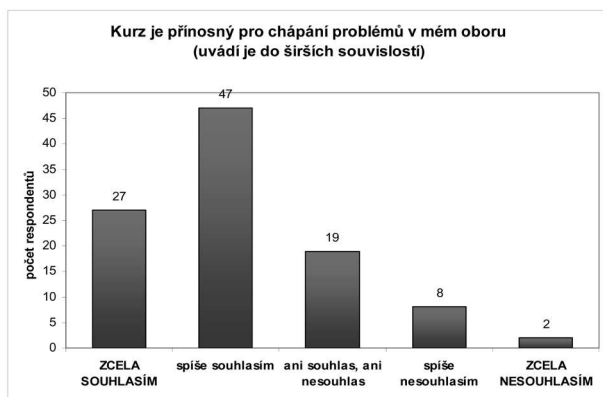
Kromě zmíněných kurzů je součástí úsilí o široký mezioborový rámec vzdělávání se zaměřením na udržitelný rozvoj také inovovaný kurz *Globalizace a globální problémy* (<http://cozp.cuni.cz/COZP-215.html>). Přednášky se odehrávaly na půdě Právnické fakulty UK, koncepce kurzu a jeho organizační zajištění bylo realizováno ve spolupráci s Centrem pro otázky životního prostředí UK.

Tento kurz byl výjimečný jak složením přednášejících (účastní se odborníci nejrůznějších zaměření), tak šíří probíraných témat. Cílem kurzu bylo podporovat schopnost kritického myšlení studentů a posílit povědomí o širším kontextu zkoumaných jevů. Studentům se nabízí pohled za někdy příliš úzce vymezené oborové hranice. Mají možnost seznámit se v rámci jednoho kurzu například s pohledem právníka, ekonoma, přírodovědce, sociologa, politologa, žurnalisty, odborníka na náboženství, mezinárodní bezpečnostní otázky, či na fungování a chod mezinárodních institucí. Nechybí tedy ani přednášející s praktickými zkušenostmi.

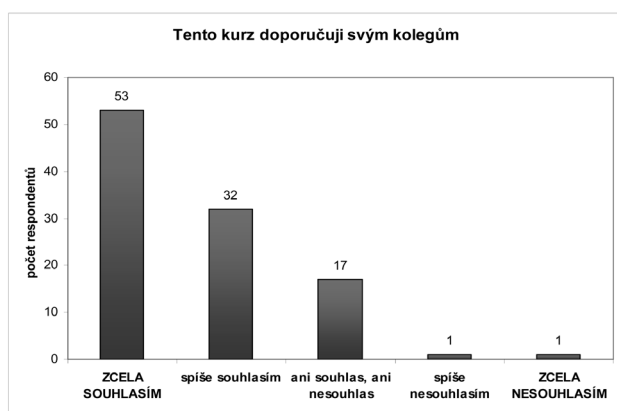
O tom, že se základní poslání kurzu dařilo naplnovat, svědčí výsledky studentského hodnocení kurzu

Z P R Á V Y

(zimní semestr 2005/2006). Potěšitelný je zejména drtivou většinou převažující souhlas s následujícími výroky:

Cenným vodítkem pro organizátory kurzu byla také ochota doporučit jej ostatním studentům a jeho porovnání s ostatními přednáškami:

Kurz *Globalizace a globální problémy* lze tak považovat za adekvátní nabídku výuky využitelnou v těch studijních programech, které toto téma neobsahují, a pokud ano, pak jej jen obtížně získávají prostřednictvím nestálých kontraktů s externisty.

Celkové hodnocení projektu:

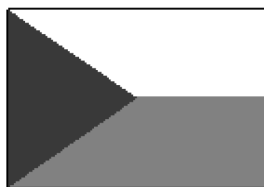
V oblasti odborné je přínos projektu jednoznačně pozitivní, problémy spojené s obsahovou inovací výuky jsou řešitelné; potíže však činí formální souvislosti studia.

Spolupráce vysokých škol a fakult na větší mezioborové propustnosti studia rozhodně není ideální. Dosavadní model akreditace studijních programů a oborů v českém vysokém školství nezahrnuje možnosti meziuniverzitní ani mezifakultní spolupráce na úrovni výměny kurzů, know-how, metod, případně informací – interdisciplinární modely výuky lze proto realizovat jen obtížně. Kapacity pro mezioborovou spolupráci má rozšiřovat tzv. Dohoda pražských vysokých škol o spolupráci na zavedení a zajištění studia udržitelného rozvoje a životního prostředí (viz <http://cozp.cuni.cz/COZP-149.html>), která vstoupila v platnost v lednu 2006. V rámci této Dohody mohou studenti navštěvovat předměty vypsané na zúčastněných vysokých školách, které se týkají udržitelného rozvoje a životního prostředí a které jsou nabízeny v rámci interdisciplinárního společného prostoru studia podle podmínek konkrétní vysoké školy. Zkušenosti s touto formou spolupráce však zatím nejsou úplně bezproblémové: pro rozšíření nabídky vyučovaných kurzů nejsou administrativní předpoklady (naprostá izolovanost informačních systémů

jednotlivých fakult, skutečná neexistence společného informačního systému ani v rámci univerzity, přičemž kontaktní osoby odpovědné za naplňování těchto informačních systémů jsou obtížně dohledatelné). Vlastně neexistuje ani motivace pro tento typ iniciativy – kritéria oborové kvality i v rámci výuky jsou nastavena tak, že nepodporují širší pohled na danou oblast (která ovšem má významný vliv například na příští uplatnění studentů). Existující bariéry se z pozice „pouhého“ garanta kurzu nedaří odstraňovat.

Závěrem lze ovšem vyzdvihnout fakt, že i přes zmíněné obtíže jsou v rámci projektu *Rozvoj kapacit vysokých škol pro udržitelný rozvoj* vytvářeny výukové moduly,

kteří bude možno využívat jednak jako samostatné vysokoškolské kurzy (*Environmentální ekonomie pro nespecialisty, Řešení environmentálních konfliktů vyjednáváním, Globalizace a globální problémy a výukové případové studie*, které pokrývají hlavní problémové oblasti životního prostředí a přírodních zdrojů dotýkajících se České republiky), jednak jako logický, vzájemně se doplňující celek. Chystaná elearningová forma všech kurzů přinese inovativní přístup v komunikaci pedagog – student a umožní aktivnější zapojení posluchačů do probíraných témat. Díky struktuře kurzů bude pokryta škála vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje od konkrétních problémů, přes techniky a nástroje jejich řešení až po perspektivy celosvětového vývoje.

- mza -

ZPRÁVA O KONÁNÍ NÁRODNÍ KONFERENCE DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ - SOUČASNOST A BUDOUCNOST

Uchazeči o studium a studenti mohou mít rozličné bariéry v přístupu ke vzdělávání – vážná jsou omezení zdravotní, ale nemenší překážkou může být špatná či jen neobvyklá situace sociální, ekonomická aj. V současné době je doporučováno, mnohdy přímo vyžadováno, aby se lidé vzdělávali celoživotně. Mají proto někteří z nás stát mimo dokonce po celý život?

Pro ty z nás, kteří by chtěli studovat, ba dokonce by byli při tom ochotni tvrdě pracovat, avšak z nejrůznějších důvodů nemohou denně sedět ve školních lavicích, se nabízí možnost studovat v distanční formě. Tato forma umožňuje být ve stálém kontaktu se školou a jejími pedagogy, aniž by to bylo v rozporu s tím, že je přes den potřeba pečovat o malé dítě, být v práci,

ne mít možnost do školy cestovat z důvodu fyzického handicapu či nevidět na tabuli apod. Tento přístup ke studentům je velmi náročný, a to nejen finančně, ale navíc také personálně, neboť schopnost poskytovat specifickou podporu těmto různým znevýhodněným skupinám vyžaduje nové znalosti a dovednosti pedagogů a dalších pracovníků škol.

Obvyklou součástí vzdělávání vysokoškolských pedagogů a dalších odborníků je prezentování a výměna poznatků a zkušeností na konferencích. Jednou z nich je co dva roky se opakující Národní konference „Distanční vzdělávání v České republice – současnost a budoucnost“. Ve dnech 28.–30. června se její již 4. ročník konal na Ekonomické fakultě Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (VŠB-TUO). Konferenci